

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

25

Vragen van het lid **Boekestijn** (VVD) aan de minister van Defensie over *het persbericht van Defensie «Boordhelikopter Hr. Ms. Evertsen stopt piraten»*. (Ingezonden 28 augustus 2009)

1

Werd het scheepje dat tot stoppen werd gedwongen, opgemerkt door een Japans maritiem patrouillevliegtuig? Zo ja, deelt u de mening dat patrouillevliegtuigen een cruciale rol spelen bij het detecteren van piraterij? Zo ja, bent u bereid uw Duitse collega in overweging te geven om de door ons land aan Duitsland verkochte Orionvliegtuigen in te zetten, eventueel met Nederlandse technische assistentie indien dat nodig zou zijn?

2

Indien het waar is dat de piraten niet betrapt zijn op een poging tot kapen, waarom heeft onze Lynx helikopter dan toch in het water geschoten om het scheepje tot stoppen te dwingen? Op welke juridische rechtsgrond is dat gebeurd? Is er contact geweest tussen de Commandant van EUNAVFOR en Northwood of heeft de Commandant puur vanuit zijn mandaat gehandeld? Op welke juridische rechtsgrond hebben de Noren besloten om wel de wapens in beslag te nemen maar niet de bemanning gevangen te nemen? Had ons land op dezelfde wijze gehandeld als onze Noorse collega's?

3

Zou u deze vragen zo spoedig mogelijk willen beantwoorden?

Toelichting

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van de leden Brinkman en Wilders (beiden PVV), ingezonden 24 augustus 2009 (vraagnummer 2009Z15044).

¹ Website ministerie van Defensie, 22 augustus 2009
http://www.defensie.nl/actueel/nieuws/2009/08/22/46134600/Boordhelikopter_Hr_Ms_Evertsen_stopt_piraten

Antwoord

Antwoord van minister **Van Middelkoop** (Defensie) (ontvangen 17 september 2009)

1

Het scheepje werd inderdaad door een Japans patrouillevliegtuig opgemerkt. Patrouillevliegtuigen zijn van grote waarde in de strijd tegen piraterij. Zij maken het mogelijk om grote gebieden te observeren in weinig tijd. Duitsland heeft reeds een Orionvliegtuig ter beschikking gesteld aan de EU-operatie Atalanta. Ook andere landen hebben patrouillevliegtuigen ingezet in de regio.

2

EUNAVFOR Atalanta is in het leven geroepen door een besluit van de Raad van de Europese Unie (Gemeenschappelijk optreden 2008/851/GBVB), De rechtsgrond voor

het optreden van EUNAVFOR Atalanta op volle zee wordt gevormd door het VN-zeerechtverdrag. Op grond van artikel 110 van dit verdrag mag personeel van een marineschip op volle zee aan boord van een schip gaan en dat schip doorzoeken indien er een redelijke grond bestaat voor de verdenking dat het betreffende schip piraterij bedrijft. Dit is ook toegestaan als er op dat moment geen poging tot kapen plaatsvindt. Op grond van artikel 105 van hetzelfde verdrag mag iedere staat op volle zee een piratenschip in beslag nemen, de personen aan boord aanhouden en de goederen aan boord in beslag nemen. Deze bevoegdheden geven de mogelijkheid werktuigen die voor piraterij gebruikt kunnen worden in beslag te nemen. Zij geven ook de bevoegdheid personen die van piraterij verdacht worden gevangen te nemen ter strafrechtelijke vervolging. In dit geval heeft de commandant van het Noorse fregat Fridtjof Nansen vanwaar militairen aan boord van het verdachte schip waren gegaan besloten de personen aan boord van het schip weer te laten gaan, omdat de kans op een succesvolle strafrechtelijke vervolging als uiterst klein werd ingeschat, mede omdat zij niet in verband konden worden gebracht met een specifieke aanval op een ander schip. Als Nederlandse militairen in een soortgelijke situatie zouden komen, zou de commandant van de Hr Ms Evertsen de bevoegdheid hebben de verdachten

al dan niet te detineren. Indien in overleg met het Nederlandse Openbaar Ministerie zou worden overgegaan tot detentie, zou het OM beoordelen of Nederland zelf de verdachten wil vervolgen. Als het OM besluit niet te vervolgen zal in de EU-bevelslijn worden gevraagd om instructies.

3
Ja.